ภาพกิจกรรมออกติดตาม ให้คำแนะนำฟาร์มต้นแบบ (FMMU) โคเนื้อ ปี๒๕๖๙

ภาพกิจกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร พื้นที่จังหวัดยโสธร

ภาพกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ ในระดับพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร (DLD Co-ordinator : DLD-C) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โดย

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์

ผลการดำเนินงาน

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร (FMMU)

กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลดำเนินงาน
จัดตั้งฟาร์มต้นแบบ	3 ฟาร์ม	3 ฟาร์ม
สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์	3 ตัวอย่าง	3 ตัวอย่าง
ถ่ายทอดองค์ความรู้	30 ราย	30 ราย

ฟาร์มที่ 1 นายภาคภูมิ ใจสุข 131 หมู่ที่ 7 ตำบลบางทรายน้อย อ.หว้านใหญ่ จ.มุกดาหาร

จำนวนโคขุน 9 ตัว

วิธีการให้อาหาร

ให้แบบแยกส่วน : อาหารข้น และ อาหารหยาบ

อาหารข้น	อาหารหยาบ
อาหารหนองสูง	ฟางข้าว
เบทาโกร 009	
เปลือกมันล้าง	
รำละเอียด	
ปลายข้าว	
รวมจำนวน 17.61 กก./ตัว/วัน	เฉลี่ย 2.33 กก./ตัว/วัน

ปัญหา

1. ขาดแคลนอาหารหยาบคุณภาพดี
2. โคขุนได้รับโภชนะไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ฟาร์มที่ 1 นายภาคภูมิ ใจสุข 131 หมู่ที่ 7 ตำบลบางทรายน้อย อ.หว้านใหญ่ จ.มุกดาหาร

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- ตรวจเยี่ยม เก็บข้อมูล ให้คำแนะนำการจัดการให้อาหาร
- สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อส่งวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี

ผลการดำเนินการ

รายการ	ก่อน	หลัง
ปริมาณการกินได้	19.94 กก.	21.61 กก.
โภชนะที่โคได้รับ	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ
โปรตีน	1.069 กก.	1.509 กก.
พลังงาน	6.96 กก.	7.486 กก.
ต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ยต่อตัวต่อวัน	99.52 บาท	116.52 บาท

สนับสนุนจุลินทรีย์ DLD 3 PLUS
ให้ทดลองใช้ ผลพบว่าเกษตรกรพึงพอใจ

ผลวเคราะห์ตัวอย่างอาหารสัตว์

กรมปศุสัตว์

ศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

343 หมู่ 15 ต.ท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40260 โทร/โทรสาร 0-4326-1087 Email:nckk_kkn @dld.go.th

งานวิเคราะห์อาหารสัตว์

รายงานผลการวิเคราะห์

วันที่รับตัวอย่าง : 4 กุมภาพันธ์ 2569

ผู้ส่งตัวอย่าง : คุณสุปิน พิมพ์จอง ที่อยู่ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์ ต.ภูดิน อ. เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

E-Mail nskl_kls@dld.go.th โทร.0-4384-0249

ที่	Lab.No.	ชนิดตัวอย่าง	%DM	<---------- %วัตถุแห้ง(on Dry matter)---------->								หมายเหตุ
				%CP	%EE	%Ash	%CF	%NFE	%NDF	%ADF	%ADL	
1	RFC690688	อาหารข้น ฟาร์มนายภาคภูมิ	46.2	12.2	5.3	10.4	-	-	25.4	20.1	9.2	
2	RFC690689	อาหารข้น ฟาร์มนายขันติ	64.7	12.6	4.9	14.6	-	-	29.1	22.6	9.1	
3	RFC690690	อาหารข้น ฟาร์มนางปราณี	23.2	11.9	2.5	5.8	-	-	37.6	30.0	10.6	
4	RFC690691	อาหารไก่พื้นเมือง ฟาร์มนายดนพล	48.7	10.1	7.1	12.8	28.0	42.1	-	-	-	
5	RFC690692	อาหารไก่พื้นเมือง ฟาร์มนางไพบูลย์	87.9	19.7	3.2	5.0	4.8	67.4	-	-	-	

หมายเหตุ : " – " ไม่ได้ทำการทดสอบ

1. วิธีที่ใช้ทดสอบวัตถุแห้ง(DM),โปรตีน(CP),ไขมัน(EE),เถ้า(Ash),เยื่อใยหยาบ(CF),เยื่อใย(NDF),เยื่อใย(NDF)และลิกนิน(ADL) base on AOAC(2016)

DM = Dry matter (วัตถุแห้ง), CP = Crude protein (โปรตีนหยาบ), Ash = เถ้า, EE = Ether extract (ไขมัน),CF=Crude fiber(เยื่อใยหยาบ)และNFE=Nitrogen free extract(คาร์โบไฮเดรท)

NDF= Neutral detergent fiber,ADF= Acid detergent fiber,ADL= Acid detergent lignin,PH=ค่ากรด-ด่าง

2. รายงานผลนี้ รับรองผลเฉพาะตัวอย่างที่นำเข้าทดสอบเท่านั้น ห้ามคัดลอก หรือทำสำเนาเฉพาะเพียงบางส่วนของรายงานผลโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร จากศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

เลขที่ออก 070/69 วันที่ออก 13 ก.พ. 69

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์

(นางสาวปฏิมา บุตรขา) (นางรำไพร นามสีลี)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ฟาร์มที่ 2 นายขันติ อุปโมง 81 หมู่ที่ 10 ตำบลบางทรายใหญ่ อ.เมือง จ.มุกดาหาร

จำนวนโคขุน 11 ตัว

วิธีการให้อาหาร

ให้แบบแยกส่วน : อาหารข้น และ อาหารหยาบ

อาหารข้น	อาหารหยาบ
เบทาโกร 009	ฟางข้าว
เปลือกมันล้าง	
รำรวม	
ปลายข้าว	
รวมจำนวน 15 กก./ตัว/วัน	เฉลี่ย 2 กก./ตัว/วัน

ปัญหา

1. ขาดแคลนอาหารหยาบคุณภาพดี
2. โคขุนได้รับโภชนะไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ฟาร์มที่ 2 นายขันติ อุปโมง 81 หมู่ที่ 10 ตำบลบางทรายใหญ่ อ.เมือง จ.มุกดาหาร

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- ตรวจเยี่ยม เก็บข้อมูล ให้คำแนะนำการจัดการให้อาหาร
- สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อส่งวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี

ผลการดำเนินการ

รายการ	ก่อน	หลัง
ปริมาณการกินได้	17 กก.	18.2 กก.
โภชนะที่โคได้รับ	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ
โปรตีน	1.028 กก.	1.336 กก.
พลังงาน	6.44 กก.	6.808 กก.
ต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ยต่อตัวต่อวัน	72.27 บาท	84.47 บาท

สนับสนุนจุลินทรีย์ DLD 3 PLUS
ให้ทดลองใช้ ผลพบว่าเกษตรกรพึงพอใจ

ผลวเคราะห์ตัวอย่างอาหารสัตว์

กรมปศุสัตว์

ศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

343 หมู่ 15 ต.ท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40260 โทร/โทรสาร 0-4326-1087 Email:nckk_kkn @dld.go.th

งานวิเคราะห์อาหารสัตว์

รายงานผลการวิเคราะห์

วันที่รับตัวอย่าง : 4 กุมภาพันธ์ 2569

ผู้ส่งตัวอย่าง : คุณสุบิน พิมพ์จอง ที่อยู่ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์ ต.ภูดิน อ. เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

E-Mail nskl_kls@dld.go.th โทร.0-4384-0249

ที่	Lab.No.	ชนิดตัวอย่าง	%DM	<---------- %วัตถุแห้ง(on Dry matter)---------->								หมายเหตุ
				%CP	%EE	%Ash	%CF	%NFE	%NDF	%ADF	%ADL	
1	RFC690688	อาหารข้น ฟาร์มนายภาคภูมิ	46.2	12.2	5.3	10.4	-	-	25.4	20.1	9.2	
2	RFC690689	อาหารข้น ฟาร์มนายขันติ	64.7	12.6	4.9	14.6	-	-	29.1	22.6	9.1	
3	RFC690690	อาหารข้น ฟาร์มนางปราณี	23.2	11.9	2.5	5.8	-	-	37.6	30.0	10.6	
4	RFC690691	อาหารไก่พื้นเมือง ฟาร์มนายดนพล	48.7	10.1	7.1	12.8	28.0	42.1	-	-	-	
5	RFC690692	อาหารไก่พื้นเมือง ฟาร์มนางไพบูลย์	87.9	19.7	3.2	5.0	4.8	67.4	-	-	-	

หมายเหตุ : " – " ไม่ได้ทำการทดสอบ

1. วิธีที่ใช้ทดสอบวัตถุแห้ง(DM),โปรตีน(CP),ไขมัน(EE),เถ้า(Ash),เยื่อใยหยาบ(CF),เยื่อใย(NDF),เยื่อใย(NDF)และลิกนิน(ADL) base on AOAC(2016)

DM = Dry matter (วัตถุแห้ง), CP = Crude protein (โปรตีนหยาบ), Ash = เถ้า, EE = Ether extract (ไขมัน),CF=Crude fiber(เยื่อใยหยาบ)และNFE=Nitrogen free extract(คาร์โบไฮเดรท)

NDF= Neutral detergent fiber,ADF= Acid detergent fiber,ADL= Acid detergent lignin,PH=ค่ากรด-ด่าง

2. รายงานผลนี้ รับรองผลเฉพาะตัวอย่างที่นำเข้าทดสอบเท่านั้น ห้ามคัดลอก หรือทำสำเนาเฉพาะเพียงบางส่วนของรายงานผลโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร จากศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

เลขที่ออก 070/69 วันที่ออก 13 ก.พ. 69

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์

(นางสาวปฏิมา บุตรขา) (นางรำไพร นามสีลี)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ฟาร์มที่ 3 นางปราณี จันปุ่ม 108 หมู่ที่ 1 ตำบลภูวง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร

จำนวนโครุ่น 22 ตัว

วิธีการให้อาหาร

ให้แบบแยกส่วน : อาหารข้นผสมเอง และ อาหารหยาบ

อาหารข้นผสมเอง	อาหารหยาบ
กากมันสด	ฟางข้าว
กากถั่วเหลือง	
กากปาล์มเนื้อใน	
รำรวม	
ข้าวโพดบด	
DCP	
พรีมิกซ์	
รวมจำนวน 8 กก./ตัว/วัน	เฉลี่ย 0.5 กก./ตัว/วัน

ปัญหา

1. ขาดแคลนอาหารหยาบคุณภาพดี
2. อาหารข้นมีความชื้นสูง
3. โคขุนได้รับโภชนะไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ฟาร์มที่ 3 นางปราณี จันปุ่ม 108 หมู่ที่ 1 ตำบลภูวง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- ตรวจเยี่ยม เก็บข้อมูล ให้คำแนะนำการจัดการให้อาหาร
- สุ่มเก็บตัวอย่างอาหารเพื่อส่งวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี
- ปรับสูตรอาหาร

ผลการดำเนินการ

รายการ	ก่อน	หลัง
ปริมาณการกินได้	8.5 กก.	11 กก.
โภชนะที่โคได้รับ	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ
โปรตีน	0.962 กก.	1.233 กก.
พลังงาน	5.597 กก.	7.474 กก.
ต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ยต่อตัวต่อวัน	15.64 บาท	38.1 บาท

สนับสนุนจุลินทรีย์ DLD 3 PLUS
ให้ทดลองใช้ ผลพบว่าเกษตรกรพึงพอใจ

สูตรอาหารปราณีฟาร์ม

ที่	รายการวัตถุดิบ	ราคา/กก. (บาท)	ก่อนปรับ	หลังปรับ
1	กากมันสด	0.7	90.0	70.0
2	กากถั่วเหลือง	16.0	4.5	6.0
3	กากปาล์มเนื้อใน	7.4	1.8	6.0
4	รำรวม	6.4	1.8	6.0
5	ข้าวโพดบด	12.0	1.8	10.0
6	DCP	6.0	0.1	1.5
7	พรีมิกซ์	36.0	0.0	0.5
รวม			100.0	100.0
โปรตีนรวม CP%			11.9	12
พลังงาน TDN%			67	70
เยื่อใย NDF %			37.6	38
เยื่อใย ADF %			30	21
ความชื้น %			76.8	61
ราคา			1.83	3.61

ผลวเคราะห์ตัวอย่างอาหารสัตว์

กรมปศุสัตว์

ศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

343 หมู่ 15 ต.ท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40260 โทร/โทรสาร 0-4326-1087 Email:nckk_kkn @dld.go.th

งานวิเคราะห์อาหารสัตว์

รายงานผลการวิเคราะห์

วันที่รับตัวอย่าง : 4 กุมภาพันธ์ 2569

ผู้ส่งตัวอย่าง : คุณสุปิน พิมพ์จอง ที่อยู่ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์ ต.ภูดิน อ. เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000

E-Mail nskl_kls@dld.go.th โทร.0-4384-0249

ที่	Lab.No.	ชนิดตัวอย่าง	%DM	<---------- %วัตถุแห้ง(on Dry matter)---------->								หมายเหตุ
				%CP	%EE	%Ash	%CF	%NFE	%NDF	%ADF	%ADL	
1	RFC690688	อาหารข้น ฟาร์มนายภาคภูมิ	46.2	12.2	5.3	10.4	-	-	25.4	20.1	9.2	
2	RFC690689	อาหารข้น ฟาร์มนายขันติ	64.7	12.6	4.9	14.6	-	-	29.1	22.6	9.1	
3	RFC690690	อาหารข้น ฟาร์มนางปราณี	23.2	11.9	2.5	5.8	-	-	37.6	30.0	10.6	
4	RFC690691	อาหารไก่พื้นเมือง ฟาร์มนายดนพล	48.7	10.1	7.1	12.8	28.0	42.1	-	-	-	
5	RFC690692	อาหารไก่พื้นเมือง ฟาร์มนางไพบูลย์	87.9	19.7	3.2	5.0	4.8	67.4	-	-	-	

หมายเหตุ : " – " ไม่ได้ทำการทดสอบ

1. วิธีที่ใช้ทดสอบวัตถุแห้ง(DM),โปรตีน(CP),ไขมัน(EE),เถ้า(Ash),เยื่อใยหยาบ(CF),เยื่อใย(NDF),เยื่อใย(NDF)และลิกนิน(ADL) base on AOAC(2016)

DM = Dry matter (วัตถุแห้ง), CP = Crude protein (โปรตีนหยาบ), Ash = เถ้า, EE = Ether extract (ไขมัน),CF=Crude fiber(เยื่อใยหยาบ)และNFE=Nitrogen free extract(คาร์โบไฮเดรท)

NDF= Neutral detergent fiber,ADF= Acid detergent fiber,ADL= Acid detergent lignin,PH=ค่ากรด-ด่าง

2. รายงานผลนี้ รับรองผลเฉพาะตัวอย่างที่นำเข้าทดสอบเท่านั้น ห้ามคัดลอก หรือทำสำเนาเฉพาะเพียงบางส่วนของรายงานผลโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร จากศูนย์วิจัยและพัฒนามาตรฐานอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง

เลขที่ออก 870/69 วันที่ออก 13 ก.พ. 69

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ หน้า1/1

(นางสาวปฏิมา บุตรขา) (นางรำไพร นามสีสี)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค

1. ขาดแคลนอาหารหยาบคุณภาพดี
2. โคได้รับโภชนะไม่เพียงพอต่อความต้องการ
3. เกษตรกรใช้อาหารสูตรเดียวเลี้ยงโคทั้งฝูง ส่งผลต่อสัดส่วนอาหารและโภชนะที่โคได้รับ
4. เกษตรกรใช้เศษเหลือจากอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อลดต้นทุนแต่คุณค่าทางอาหารต่ำ ส่งผลต่อคุณภาพเนื้อ

แนวทางแก้ไข

1. ส่งเสริมการผลิตอาหารหยาบคุณภาพดีหรือปรับปรุงคุณภาพโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ
2. ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการอาหารสัตว์แม่นยำให้เกษตรกรมีความเข้าใจที่ถ่องแท้
3. ส่งเสริมการใช้อาหารผสมครบส่วนตามช่วงอายุของโค
4. ส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพ และใช้ในระดับที่เหมาะสมไม่กระทบคุณภาพอาหาร

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พิจิตร เป็นหน่วยบริการจัดการอาหารสัตว์เคลื่อนที่ (Feed Management Mobile Unit, FMMU) มีหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตประสิทธิภาพสูง ส่งเสริมและแนะนำการจัดการด้านอาหารสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ของเกษตรกร

ศวอ.พิจิตร ออกพื้นที่ให้คำแนะนำในกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร (FMMU) วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๙ นายยุทธนา ภูมาศ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พิจิตร พร้อมด้วย นางสาววรรณา นุ่มเกลี้ยง นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ และ นายไชวัฒน์ จันทวงค์ พนักงานขับรถยนต์ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมฟาร์มต้นแบบเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ของเกษตรกร (FMMU) เก็บข้อมูลฟาร์ม ให้คำแนะนำด้านการจัดการอาหารสัตว์ พร้อมทั้งเก็บตัวอย่างอาหารสัตว์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าโภชนะ และติดตามให้คำแนะนำการจัดการแปลงหญ้าแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ของนายเสมียน สีรวัตร ในพื้นที่ ม.๗ ต.หนองตางู อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ และโคนม ของนาย มานิต เนียมเอี่ยม ม.๙ ต.ท้ายน้ำ อ.โพทะเล จ.พิจิตร

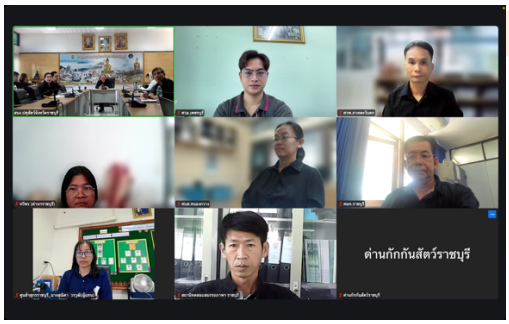

ภาพกิจกรรมผลการดำเนินงานกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan)
ในโครงการ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์ม เพื่อลดต้นทุนการผลิต”
หน่วยงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เพชรบุรี
☐รอบที่ 1 (1 ตุลาคม 2568 – 31 มีนาคม 2569) ☑ รอบที่ 2 (1 เมษายน – 30 กันยายน 2569)

1. ร่วมจัดทำแผนและเสนอแนวทางการดำเนินงานต่อ คกก.ประชุม DLD-C ระดับจังหวัด

2. ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

3. สร้างฟาร์มต้นแบบของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 3 ราย

นายชัยรัตน์ แสงอรุณศิลป์
ต.รางบัว อ.จอมบึง จ.ราชบุรี

นายเอกรินทร์ ถาปนะกุล
ต.ด่านทับตะโก อ.จอมบึง จ.ราชบุรี

นายสมนึก แซ่เอี๊ยว
ต. ด่านทับตะโก อ.จอมบึง จ.ราชบุรี

4. จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์ จำนวน 30 ราย

5. ติดตามให้คำแนะนำในฟาร์มปศุสัตว์ของเกษตรกร

ภาพ กิจกรรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ พื้นที่ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพ กิจกรรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ พื้นที่ จังหวัดนครปฐม

รายงานสรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์(DLD-C)

ระดับจังหวัดกาญจนบุรี ประจำปี ๒๕๖๙

.....

๑.<u>แผนงานที่ ๓</u> เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร

๒.เป้าหมาย

๑.สร้างฟาร์มต้นแบบ โคเนื้อ ๑๗ ฟาร์ม แพะ-แกะ ๔ ฟาร์ม และไก่พื้นเมือง ๑ ฟาร์ม

๒.ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๒๒๐ ราย

๓.ระยะเวลาดำเนินการ ต.ค. ๒๕๖๘ - ก.ย. ๒๕๖๙

๔.วัตถุประสงค์ เกษตรกรมีความรู้และความสามารถลดต้นทุนอาหารสัตว์ได้

๕.ผู้รับผิดชอบ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาญจนบุรี

๖.หน่วยงานสนับสนุนจากภายนอก

๖.๑ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

๖.๒ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

๗.แผนการดำเนินงาน

๗.๑ ชี้แจงแผนงาน และแนวทางการดำเนินงาน

๗.๒ ประชาสัมพันธ์

๗.๓ สร้างฟาร์มต้นแบบ

๗.๔ ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๗.๕ ติดตาม และประเมินผล

๗.๖ สรุปผลการดำเนินงาน

๘.ผลการดำเนินงาน

๑.สร้างฟาร์มต้นแบบ โคเนื้อ ๑๗ ฟาร์ม แพะ-แกะ ๔ ฟาร์ม และไก่พื้นเมือง ๑ ฟาร์ม

๒.ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๒๒๐ ราย

๙.ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ได้รับการบูรณาการและความร่วมมือ จากหลายหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวกในการดำเนินงานทั้งด้านการติดต่อประสานงาน และการเดินทาง

๑๐.ปัญหาอุปสรรค

เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ขาดความรู้ในเรื่องคุณค่าทางโภชนะที่สัตว์ต้องการ และคุณค่าทางโภชนะในอาหารสัตว์และวัตถุดิบที่นำมาเลี้ยงสัตว์

๑๑.รูปภาพการปฏิบัติงาน

กิจกรรมสร้างฟาร์มต้นแบบ ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิต

โครงการ...เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร

รายงานสรุปผลการดำเนินการเสนอกรมปศุสัตว์

การขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator : DLD-C)

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชุมพร

<u>ภารกิจที่ ๑</u> การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์

กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ในฟาร์มเกษตรกร FMMU

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างฟาร์มต้นแบบในการจัดการด้านอาหารสัตว์

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ของเกษตรกร เพื่อบริการวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์

และวัตถุดิบอาหารสัตว์ให้ฟาร์มเกษตรกร

<u>ผลการดำเนินงาน</u>

๑. เตรียมความพร้อม ประเมินปัญหาของฟาร์มเกษตรกรและกำหนดพื้นที่เป้าหมาย

เป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ

๑. ฟาร์มต้นแบบการผลิตโคนม	๒ ฟาร์ม	๒. ฟาร์มต้นแบบการผลิตแพะ-แกะ	๓ ฟาร์ม
๓. ฟาร์มต้นแบบ โคเนื้อ	๕ ฟาร์ม	๔. ฟาร์มต้นแบบ พื้นเมือง	๑ ฟาร์ม

๒. บูรณาการระหว่างหน่วยงาน (บูรณาการร่วมกับปศุสัตว์จังหวัด)

๓. ดำเนินการพัฒนาฟาร์มต้นแบบ วิเคราะห์สภาพการจัดการฟาร์ม จัดสัดส่วนอาหารให้เหมาะสม

รายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ที่	ชื่อ - สกุล	เบอร์โทรศัพท์	ที่อยู่					กลุ่ม
			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	
โคเนื้อ 5								
1	นายประหยัด ธาระเพ็ชร	080-0636372			สามล้าน	ท่าแซะ	ชุมพร	ผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านสามล้าน
2	นายกมลวัฒน์ ใสสว่าง	061-2042875			ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	ผู้เลี้ยงโคเนื้อโคนมชุมพรก้าวหน้า
3	นายสุเทพ หมื่นแก้ว	089-9098306	84	4	ทรัพย์อนันต์	ท่าแซะ	ชุมพร	กลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านเกาะอม
4	นายวัลลพ จันตรา	087-8209879	342	8	ดอนยาง	ปะทิว	ชุมพร	เครือข่ายสัตว์พันธุ์ดี
5	นายสุขสันต์ อินทะเสม	085-7819276	41	8	บางสน	ปะทิว	ชุมพร	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคเนื้อ เขาดินสอ
โคนม 2								
1	นายสรรเสริญ แสงสุวรรณ	087-6212243	156/1.	10	ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	วสช.โคนมชุมโค
2	นายวิรัช พันธ์เมฆากุล	081-7880946	153/1.	4	ชุมโค	ปะทิว	ชุมพร	วสช.โคนมชุมโค
แพะ 3								
1	นางสมบัติ ชัยสิทธิ์	062-9076437	197	3	คุริง	ท่าแซะ	ชุมพร	กลุ่มมูฮาญีรีน
2	น.ส.เยาวลักษณ์ สร้อยสุวรรณ	095-9795815	49	5	หงษ์เจริญ	ท่าแซะ	ชุมพร	กลุ่มมูฮาญีรีน
3	นายมาโนช คงแป้น	087-2678005	42	2	ปากคลอง	ปะทิว	ชุมพร	กลุ่มแพะปะทิว
ไก่ไข่ 1								
1	นางศิริทิพย์ รัตนจำนงค์	092-2797293	18/3.	14	ครน	สวี	ชุมพร	ผู้นำ VRIO ชุมพร

๔. ติดตามให้คำแนะนำในฟาร์มของเกษตรกร และสำรวจข้อมูลวัตถุดิบอาหารสัตว์

๕. บริการวิเคราะห์คุณภาพอาหารสัตว์ ในฟาร์มเกษตรกร

จำนวน ๑๑ ตัวอย่าง

<u>รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละชนิดสัตว์</u>

๑. ฟาร์มต้นแบบแพะ-แกะ

๑.๑ นางสาวเยาวลักษณ์ สร้อยสุวรรณ

๑.๑.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	39.83	3.15	7.31	32.19	53.36	52.11	60:40

๑.๑.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	40	5	12.06	38.61	64.53	71.09	65:35

ปัญหา เกษตรกรขาดแคลนอาหารหยาบช่วงหน้าแล้ง

แนวทางแก้ไขปัญหา ส่งเสริมเกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกหญ้า

โดยแนะนำให้เกษตรกรปลูกหญ้าที่สามารถเติบโตได้ภายใต้ร่มเงาปาล์มน้ำมัน เช่น หญ้าใบมันสยาม

๑.๒ นางสมบัติ ชัยสิทธิ์

๑.๒.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
อาหารข้น							
-กากปาล์มขาว	89.92	0.26	20.08	45.59	75.99		
-ผิวถั่ว	70	2.02	13.10				

๑.๒.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	35.2	5.25	12.11	39.95	69.67	73.07	70:30

ปัญหา เกษตรกรขาดแคลนอาหารหยาบในช่วงหน้าแล้ง จึงมีการปรับเปลี่ยนจากหญ้าเนเปียร์มาใช้ทางปาล์มน้ำมัน โดยแขวนให้แพะทะเล็ม และให้กากปาล์มน้ำมันและผิวถั่ว เสริมเล็กน้อย สัดส่วนองอาหารหยาบและอาหารข้นอาจจะยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

แนวทางแก้ไขปัญหา จัดสัดส่วนอาหารให้เหมาะสม โดยใช้วัตถุดิบหลักที่เกษตรกรเคยใช้อยู่เดิม และมีการเสริมวัตถุดิบบางชนิด เพื่อให้เหมาะสม

๑.๓ นายมาโนช คงแป้น

๑.๓.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
-อาหารข้น	15	2	18				
- ผิวถั่วเหลืองท้องไข่	70	2.02	13.10				
อาหารหยาบ							
-หญ้าเนเปียร์หมัก	20	1.5	7	48.9	72		

๑.๓.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
-อาหารผสมครบส่วน	39	2.41	12	35.88	63.89	69.63	70:30

ปัญหา เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกหญ้าอย่างจำกัด

แนวทางแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำจัดสัดส่วนอาหาร และค่อยๆปรับเปลี่ยนวัตถุดิบ

โดยเน้นวัตถุดิบอาหารข้นที่มีราคาถูก สามารถหาได้ตลอดทั้งปี และถ้าอาหารหยาบไม่เพียงพอ

แนะนำมาปรับใช้กับทางปาล์มน้ำมัน

๒. ฟาร์มต้นแบบโคเนื้อ

๒.๑ นายสุขสันต์ อินทะเสม

๒.๑.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
กากปาล์มขาว	89.92	0.26	20.08	45.59	75.99		
ขี้เค้ก	24.25	7	15	34.69	38.69		
อาหารหยาบ (หญ้า)	20	1.5	7	48.9	72		

๒.๑.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	42	5.94	12.09	41.81	65.86	69.90	70:30

ปัญหา เกษตรกรขาดแคลนแปลงหญ้าในช่วงหน้าแล้ง

แนวทางแก้ไขปัญหา ส่งเสริมเกษตรกร ปลูกหญ้าที่สามารถเติบโตได้ภายใต้ร่มเงาปาล์มน้ำมัน

๒.๒ นายกมลวัฒน์ ใสสว่าง

๒.๒.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	21.75	1.28	9.77	34.8	57.32	30.48	70:30

๒.๒.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	24.49	3.44	12.46	33.52	57.31	43.43	70:30

ปัญหา เกษตรกรใช้เปลือกทุเรียน เป็นอาหารสัตว์ แต่ประสบปัญหาในการจัดเก็บเปลือกทุเรียนไว้สำหรับใช้ตลอดทั้งปี

แนวทางแก้ไขปัญหา แนะนำเกษตรกร เพิ่มวิธีการหมัก โดยใช้การหมักในบังเกอร์ เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการหมักได้มากยิ่งขึ้น และหลังการเปิดใช้งานทุกครั้งต้องใช้ผ้าใบปิดให้สนิท เพื่อลดการสัมผัสอากาศ ที่จะส่งผลให้เกิดเชื้อรา

๒.๓ นายประหยัด ธาระเพ็ชร

๒.๓.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
กากปาล์มขาว	89.92	0.26	20.08	45.59	75.99		
ขี้เค้ก	24.25	7	15	34.69	38.69		
อาหารหยาบ (หญ้า)	20	1.5	7	48.9	72		

๒.๓.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	42	5.94	12.09	41.81	65.86	69.90	70:30

ปัญหา การจัดสัดส่วนอาหารยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

แนวทางแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำเกษตรกร และปรับสัดส่วนอาหารข้น อาหารหยาบให้เหมาะสม

๒.๔ นายสุเทพ หมื่นแก้ว

๒.๔.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
อาหารข้น	15	2	18				
กากปาล์มขาว	89.92	0.26	20.08	45.59	75.99		
หญ้าเนเปียร์	20	1.5	7	48.9	72		

ปัญหา เกษตรกรต้องการขยายแปลงหญ้า

แนวทางแก้ไขปัญหา แนะนำเกษตรกรเตรียมแปลงปลูกให้เสร็จช่วงฤดูแล้ง และเริ่มปลูกหลังจากมีฝน

เนื่องจากไม่มีระบบน้ำรดแปลงหญ้า

๒.๕ นายวัลลพ จันตรา

๒.๕.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
กากปาล์มขาว	89.92	0.26	20.08	45.59	75.99		
ขี้เค้ก	24.25	7	15	34.69	38.69		
อาหารหยาบ (หญ้า)	20	1.5	7	48.9	72		

๒.๕.๒ โภชนะของอาหารที่แนะนำเกษตรกร

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
อาหารผสมครบส่วน	42	5.94	12.09	41.81	65.86	69.90	70:30

ปัญหา การจัดสัดส่วนอาหารยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

แนวทางแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำเกษตรกร และปรับสัดส่วนอาหารข้น อาหารหยาบให้เหมาะสม

๓. ฟาร์มต้นแบบโคนม

๓.๑ นายสรรเสริญ แสงสุวรรณ

๓.๑.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	ค่าจากการคำนวน	หมายเหตุ
DM (%)	38	
Fat (%)	4.2	
Protein (%)	14.09	
TDN (%)	62.00	
ADF (%)	34	
NDF (%)	60	
R:C Ratio (DM basis)		

ไม่มีประเด็นปัญหาด้านการจัดการอาหาร เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนวัตถุดิบตามช่วงฤดูกาล

ทำให้ต้นทุนไม่สูงจนเกินไป

๓.๒ นายวิรัตน์ พันธ์เมฆากุล

๓.๒.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R : C Ratio (DM basis)
-หญ้าเนเปียร์หมัก	20	1.5	7	48.9	72		
-กากปาล์มขาว	89.92	0.26	20.08	45.59	75.99		

ปัญหา การจัดการอาหารแม่รีดค่อนข้างไม่เหมาะสม

แนวทางแก้ไขปัญหา แนะนำเกษตรกร เพิ่มสัดส่วนอาหารหยาบ: อาหารข้น
เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มปริมาณน้ำนมดิบในฟาร์ม

๔. ฟาร์มต้นแบบไก่ไข่

๔.๑ นางศิริทิพย์ รัตนจำนงค์

๔.๑.๑ โภชนะของอาหารที่ใช้ภายในฟาร์ม

โภชนะ	DM (%)	Fat (%)	Protein (%)	ADF (%)	NDF (%)	TDN (%)	R:C Ratio (DM basis)
อาหารผสมสำเร็จรูป	41.8	12.25	12.25	24.17	55.08	72.96	

ปัญหา การเลือกวัตถุดิบมาประกอบสูตรอาหาร

แนวทางแก้ไขปัญหา ส่งเสริมเกษตรกรใช้แหนเกล็ดทอง เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนะ และเป็นอีกทางเลือกสำหรับการลดต้นทุนอาหารสัตว์

<u>หน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงาน</u>

๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชุมพร
๒. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอท่าแซะ
๓. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอปะทิว
๔. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองชุมพร
๕. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอสวี
๖. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชุมพร

<u>ปัญหา-อุปสรรค</u>

๑. เกษตรกรไม่มีแรงจูงใจการการทำอาชีพเลี้ยงสัตว์ สืบเนื่องจากปัญหาในหลายปัจจัย เช่น ราคาตกต่ำ ต้องแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้น

๒. ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการ เกษตรกรส่วนใหญ่เคยชินกับวิถีชีวิตแบบเดิม จนปิดกั้นการรับองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะพัฒนาต่อยอดได้

๓. การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งและยั่งยืน ขาดทีมบริหารที่มีความพร้อมจะพัฒนาต่อยอด ร่วมกับไม่มีทายาทเกษตรกรที่ให้ความสนใจด้านปศุสัตว์ ทำให้การขับเคลื่อนของกลุ่มหยุดชะงัก

<u>ข้อเสนอแนะ</u>

๑. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องผลักดันแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมที่จริงจังและยั่งยืน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

๒. ฝึกอบรมให้ความรู้เกษตรกร พร้อมการสาธิตให้เกษตรกรได้ตระหนักถึงความคุ้มค่าในการพัฒนาองค์ความรู้ มีการศึกษาดูงานจากฟาร์มที่ประสบความสำเร็จ

๓. บูรณาการให้มีหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเป็นพี่เลี้ยงในการบริหารจัดการกลุ่ม ให้คำแนะนำปรึกษาและติดตามผลการดำเนินของกลุ่มอย่างใกล้ชิด พร้อมกับการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ YSF ให้มีจุดเด่น

<u>รายงานปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)</u>

๑. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในการร่วมมือบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่ออาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. การสร้างความยืดหยุ่นในการเลือกวัตถุดิบทดแทน และนำมาทดลองใช้และพิจารณาจากการตอบสนองของสัตว์

๓. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้เฉพาะทางเกี่ยวกับโภชนศาสตร์สัตว์ เข้าใจการคำนวณสูตรอาหารสัตว์ มีความรู้ในการผสมอาหารสัตว์ใช้เอง และรู้จักใช้วัตถุดิบทดแทนในท้องถิ่น

การใช้ขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD3+ ในอาหารแกะขุน

การทดสอบนี้เพื่อศึกษาผลกระทบการผลิตของแกะขุนลูกผสมต่อการใช้ขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ ในอาหาร ดำเนินการทดสอบในฟาร์มของเกษตรกร อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ใช้แกะขุน เพศผู้ น้ำหนักเฉลี่ย 22.0 กิโลกรัม จำนวน 4 ตัว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ให้กินขี้เค็กปาล์มไม่หมักและขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ โดยแต่ละตัวจะให้กินขี้เค็กปาล์มตัวละ 1.0 กิโลกรัมต่อวัน ให้ร่วมกินอาหารข้นสำเร็จรูป โปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์ ตัวละ 0.2 กิโลกรัมต่อวัน และให้กินหญ้าสดและหญ้าแห้งเต็มที่ ทดสอบเป็นระยะเวลา 21 วัน

ผลการทดสอบ พบว่า แกะกลุ่มที่ให้กินอาหารที่ให้ร่วมกับขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ มีอัตราการเจริญเติบโต เท่ากับ 126.50 กรัมต่อตัวต่อวัน และการเพิ่มน้ำหนักตัว เท่ากับ 2.65 กิโลกรัมต่อตัว ซึ่งสูงกว่าแกะกลุ่มที่ให้กินอาหารที่ให้ร่วมกับขี้เค็กปาล์มไม่หมัก มีอัตราการเจริญเติบโต เท่ากับ 123.50 กรัมต่อตัวต่อวัน และการเพิ่มน้ำหนักตัว เท่ากับ 2.60 กิโลกรัมต่อตัว แต่กินสัดส่วนของปริมาณอาหารที่กินได้ทั้งหมดในแกะกลุ่มที่ให้กินอาหารที่ให้ร่วมกับขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ เท่ากับ 2,221 กรัมต่อตัวต่อวัน และอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว เท่ากับ 18.14 ซึ่งสูงกว่าแกะกลุ่มที่ให้กินอาหารที่ให้ร่วมกับขี้เค็กปาล์มไม่หมักที่มีปริมาณอาหารที่กินได้ทั้งหมด เท่ากับ 2,011 กรัมต่อตัวต่อวัน และอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว เท่ากับ 17.53

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพวัตถุดิบอาหารสัตว์และการลดวัตถุดิบอาหารสัตว์ในพื้นที่ด้วยจุลินทรีย์ DLD 3+
- เพื่อเปรียบเทียบผลข้อมูลการเจริญเติบโตและต้นทุนการผลิตของแกะขุนที่เลี้ยงด้วยขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ สำหรับเป็นข้อมูลในการถ่ายทอดสู่เกษตรกรในพื้นที่
- เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้วัตถุดิบหรือผลพลอยได้ทางการเกษตรในพื้นที่ในการเลี้ยงสัตว์

วิธีการวิจัย

- การทดสอบใช้แกะขุน เพศผู้ จำนวน 4 ตัว น้ำหนักเฉลี่ย 22.0 กิโลกรัม แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ให้กินขี้เค็กปาล์มไม่หมักและขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ โดยแต่ละตัวจะให้กินขี้เค็กปาล์มตัวละ 1.0 กิโลกรัมต่อวัน ให้ร่วมกินอาหารข้นสำเร็จรูป โปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์ ตัวละ 0.2 กิโลกรัมต่อวัน และให้กินหญ้าสดและหญ้าแห้งเต็มที่ เลี้ยงและเก็บข้อมูลปริมาณอาหารที่กินและปริมาณอาหารที่เหลือเพื่อนำไปคำนวณประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัว (FCR) และค่าอัตราการเจริญเติบโต (ADG) โดยเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลา 21 วัน

ผลการวิจัย/ภาพการดำเนินงาน

สรุปผล

- จึงสรุปได้ว่า การใช้ขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ ในอาหารแกะขุน มีส่วนช่วยให้แกะมีอัตราการเจริญเติบโตดีขึ้น แต่การใช้ขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ ที่มีอายุหมักนานเกิน 30 วัน และใช้เลี้ยงแกะอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นและต้นทุนค่าอาหารเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ควรมีการศึกษาและทดลองที่ละเอียดมากขึ้นกว่านี้ โดยเฉพาะในเรื่องระยะเวลาที่เหมาะสมในการหมักขี้เค็กปาล์มด้วยจุลินทรีย์ DLD 3+ (ระยะเวลาหมักควรอยู่ที่ 7-14 วัน) เพื่อให้การหมักด้วยจุลินทรีย์ DLD 3+ เกิดประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

- การใช้ขี้เค็กปาล์มหมักจุลินทรีย์ DLD 3+ เลี้ยงแกะขุนในช่วงแรก ยังพบว่าแกะมีการไม่คุ้นชินกับกลิ่น/อาหารใหม่ จึงทำให้มีบางตัวกินไม่หมด จึงควรมีการปรับเปลี่ยนอาหารต่อนการเลี้ยง
- การเก็บขี้เค็กปาล์มหมักนานเกินไปอาจจะส่งผลให้คุณภาพลดลง โดยเฉพาะค่าโปรตีนลดลง

นายธนวัตร เพชรกาศ นักวิชาการสัตวบาลปฏิบัติการ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์พัทลุง สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์
หมู่ 9 ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง 93130

ภาพกิจกรรมออกติดตาม ให้คำแนะนำฟาร์มต้นแบบ (FMMU) โคนม ปี๒๕๖๙

